

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 16Co/20/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8714210654
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 05. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Kovaľová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8714210654.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Kovaľovej a sudcov JUDr. Branislava Brezu a JUDr. Martina Fil'akovského v právnej veci navrhovateľky A. A., nar. X.X.XXXX, bytom H., D. XXXX/XX, proti odporcovi E. A., nar. X.XX.XXXX, bytom H., E. XXXX/XX, o zvýšenie výživného, o odvolaní odporcu proti rozsudku Okresného súdu Poprad č.k. 13C 120/2014-15 zo dňa 18.11.2014, jednohlasne takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Odporca n e m á p r á v o na náhradu trov odvolacieho konania a navrhovateľke sa ich náhrada n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom Okresný súd Poprad (ďalej len „súd prvého stupňa“) zvýšil počnúc dňom 19.9.2014 výživné na navrhovateľku zo sumy 110,- eur mesačne na sumu 160,- eur mesačne, ktoré výživné je odporca povinný platiť k rukám navrhovateľky vždy do 15. dňa v tom ktorom mesiaci vopred. V prevyšujúcej časti návrh zamietol. Dĺžne výživné za obdobie od 19.9.2014 do 30.11.2014 v sume 120,- eur zavial odporcu zaplatiť k rukám navrhovateľky v lehote 30 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku. Náhradu trov konania účastníkom nepriznal.

Vychádzal zo zistenia, že od poslednej úpravy výživného nastala závažná zmena pomerov na strane navrhovateľky, ktorá začala študovať na vysokej škole. Nesporne výdavky pri štúdiu na vysokej škole sú podstatne vyššie ako pri štúdiu na strednej škole, naviac vzhľadom na vek navrhovateľky, vzrástli aj jej výdavky na zabezpečenie stravovania, ošatenia a ďalších potrieb. Na strane odporcu v porovnaní s predchádzajúcim obdobím došlo k zvýšeniu príjmu o cca 70,- eur. Vzhľadom na uvedené skutočnosti, podľa názoru súdu v konaní bola preukázaná zmena pomerov, ktorá odôvodňuje zvýšenie výživného. Pri určení výšky výživného súd prihliadol na výdavky navrhovateľky spojené so štúdiom, ako aj na ďalšie výdavky na zabezpečovanie bežných potrieb primerané veku navrhovateľky. Taktiež súd zohľadnil príjem a výdavky odporcu a podľa názoru súdu pri priemernom čistom mesačnom príjme 633,81 eur je v možnostiach a schopnostiach odporcu platiť výživné v sume 160,- eur mesačne. Súd zohľadnil aj výdavky odporcu na zabezpečovanie bežných potrieb, najmä výdavky súvisiace s bývaním a zdravotným stavom, avšak v súvislosti s ostatnými deklarovateľnými výdavkami je potrebné poukázať aj na ustanovenie § 62 ods. 5 zákona o rodine, v zmysle ktorého výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. S prihliadnutím na uvedené skutočnosti súd zvýšil výživné na sumu 160,- eur mesačne a v prevyšujúcej časti návrh zamietol. Keďže predmetom konania je zvýšenie výživného na plnoleté dieťa, súd zvýšil výživné počnúc dňom 19.9.2014, kedy začalo konanie o zvýšenie výživného.

V konaní bolo preukázané, že odporca nad rámec výživného navrhovateľke nič nedáva, preto mu vznikol dlh na výživnom za obdobie od 19.9.2014 do 30.11.2014 v sume 120,- eur (dva mesiace po 50,- eur + alikvotná časť za mesiac september 2014). V zmysle § 160 ods. 1 O.s.p. na splatenie dlžného výživného súd určil lehotu 30 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) v spojení s § 151 ods. 1 O.s.p. veta prvá tak, že účastníkom náhradu trov konania nepriznal, pretože každý z účastníkov mal vo veci čiastočný úspech a účastníci konania náhradu trov konania nežiadali.

V zákonom stanovenej lehote podal proti rozsudku súdu prvého stupňa odvolanie odporca. Namietal, že od pôvodného súdneho rozhodnutia v roku 2013 sa jeho priemerný mesačný príjem nezvýšil o 70 eur, ale len o 6,50 Eur. Od tej doby sa jeho mesačné výdavky zvýšili o splácanie pôžičky 150 eur, ktorú potreboval na majetkové vysporiadanie bývalej manželky. Podľa jeho názoru nevzal súd prvého stupňa do úvahy skutočnosť, že na štúdium na vysokej škole by mohla dcéra použiť finančné prostriedky nadobudnuté prostredníctvom študijného poistenia, na ktoré prispieval a bolo jej vyplatených 1500 eur. Poukázal na to, že na vyživovacej povinnosti sa podieľajú obaja rodičia podľa svojich možností a schopností, čo podľa príjmu matky 450 eur a poberania daňového bonusu môže byť nezanedbateľná čiastka pre dcéru. Súhlasí, že u navrhovateľky došlo k zmene pomerov tým, že začala študovať na vysokej škole v F., ale jej životné náklady sa nezvýšili až tak rapídne aj z dôvodu, že pobyt na internáte je maximálne 4 dni v týždni, ostatné dni je u starých rodičov v H., kde má zabezpečené bývanie a stravu. Svoju životnú úroveň by mohla aspoň v minimálnej miere zvýšiť aj brigádnickou činnosťou. Navrhol napadnutý rozsudok zmeniť a určiť výživné vo výške 120 eur.

Navrhovateľka vo svojom vyjadrení k odvolaniu uviedla, že študijné poistenie jej bolo poukázané pred 2 rokmi a túto sumu použila na zaplatenie vodičského preukazu a na výdavky spojené so stužkovou slávnosťou, pretože jej odporca v súvislosti s uvedenými výdavkami nepomohol. Podotkla, že suma 1500 eur bola nadobudnutá nielen pričinením odporcu, ale aj matky navrhovateľky, pretože v tom čase viedli spoločnú domácnosť. Navrhla napadnutý rozsudok potvrdiť, trovy odvolacieho konania si neuplatnila.

Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní podľa § 10 ods. 1 O.s.p. preskúmal rozsudok v jeho napadnutej časti, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 212 O.s.p. a zistil, že odvolanie odporcu nie je dôvodné. O odvolaní rozhodol odvolací súd postupom podľa § 214 ods. 2 O.s.p. v spojení s ust. § 156 ods. 3 O.s.p., pričom miesto a čas vyhlásenia rozsudku boli oznámené na úradnej tabuli súdu najmenej 5 dní pred jeho vyhlásením.

Podľa § 62 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. (ďalej len „Zákon o rodine“), plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti

a majetkové pomery povinného prihladne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihladne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine, pri zmene pomerov sa vždy prihladne na vývoj životných nákladov.

Rozhodnutie súdu, ktorým sa určilo výživné je možné zmeniť spravidla vtedy, ak dôjde k zmene pomerov účastníkov, pričom pri rozhodovaní o zmene výživného je nutné vždy porovnať okolnosti dôležité pre jeho určenie v čase skoršieho, ako aj nového rozhodnutia. Dôvodom takejto zmeny je vždy iba závažnejšia zmena okolností vo vzťahu k tým, ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia súdu. Takúto zmenu odôvodnených potrieb na strane maloletého dieťaťa je potrebné vidieť najmä v pribúdajúcom veku, jeho zdravotnom stave, či pokračujúcej školskej dochádzke.

Ako bolo zistené vykonaným dokazovaním, posledná úprava výživného vo vzťahu k navrhovateľke bola vykonaná rozsudkom Okresného súdu Poprad, č.k. 15P 329/2012-24 zo dňa 25.1.2013. Týmto rozsudkom zaviazal súd odporcu prispievať na výživu navrhovateľky sumou 110 eur mesačne. V tom čase bola navrhovateľka študentkou 3. ročníka gymnázia, bývala v spoločnej domácnosti s matkou, ktorá dosahovala príjem 360 eur mesačne. Odporca dosahoval priemerný čistý mesačný príjem 566 eur.

V predmetnej veci bolo nepochybne preukázané, že je dôvod na zvýšenie výživného vo vzťahu k navrhovateľke zo strany odporcu ako jej otca. Navrhovateľka je v súčasnosti vekovo staršia, je študentkou 1. ročníka vysokej školy, s čím nepochybne súvisí nárast výdavkov potrebných na zabezpečovanie jej študijných potrieb, stravy, odievania, ako aj ďalších výdavkov dôležitých pre výchovu a vývoj.

Súd prvého stupňa správne zistil výšku priemerného mesačného zárobku u odporcu, pričom v rozsudku uvádza priemernú mesačnú čistú mzdu, z ktorej pri určovaní výživného vychádzal, a teda sumu 633,81 eur. Súd prvého stupňa sa dôsledne zaoberal aj odôvodnenými potrebami na strane odporcu ako povinnej osoby, ktorého výživa musí byť taktiež zabezpečená.

Pokiaľ otec poukazuje na pôžičku vo výške 120 Eur, ktorú musí platiť, odvolací súd v tejto súvislosti poznamenáva, že v aplikačnej praxi sa už ustálili závery v súvislosti s posudzovaním niektorých príjmov a výdavkov. Pre komplexnosť posúdenia majetkových pomerov povinného sú predmetom dokazovania aj pasíva (rôzne formy úverov, pôžičiek, náhrady škody). Aj tu však treba vychádzať z priority vyživovacej povinnosti (§ 62 ods. 5 Zákona o rodine). Odvolací súd stotožňuje sa s argumentáciou súdu prvého stupňa v časti o prednosti vyživovacej povinnosti pred výdavkami povinného rodiča. Zmysel ustanovenia § 62 ods. 5 zákona o rodine spočíva v plynulom zvýšení miery rodičovskej zodpovednosti tým, že potreby rodiča môžu byť uspokojené až následne, keď si rodič splní svoju vyživovaciu povinnosť a prispeje v primeranej miere na potreby dieťaťa. Každý rodič má povinnosť v prvom rade zabezpečiť výživu svojho dieťaťa a až následne právo využiť zostávajúce finančné prostriedky na uspokojenie svojich vlastných potrieb.

Súd prvého stupňa rovnako správne prihladol i na majetkové pomery matky navrhovateľky, ktorá toho času dosahuje príjem cca 450 eur, ako aj na jej osobnú starostlivosť o navrhovateľku.

Vo vzťahu k námietke odporcu týkajúcej sa nadobudnutia prostriedkov navrhovateľky zo študijného poistenia odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že vzhľadom na skutočnosť, že k vyplateniu týchto finančných prostriedkov došlo ešte v roku 2012 a boli použité na zaplatenie výdavkov súvisiacich

so stužkovou slávnosťou a vodičským preukazom, nebola uvedená námietka vo vzťahu k zvýšeniu výživného relevantná.

Stanovené výživné podľa názoru odvolacieho súdu zodpovedá príjmovým a majetkovým pomerom odporcu, ako aj odôvodneným potrebám navrhovateľky. So zreteľom na uvedené skutočnosti bolo preto opodstatnené vyživovaciu povinnosť na navrhovateľku zvýšiť s tým, že zvýšenie v rozsahu, v akom určil súd prvého stupňa, odvolací súd považuje za primerané a zodpovedajúce zmeneným pomerom. Žiadna okolnosť, ktorú uviedol odporca, nie je spôsobilá privodiť zmenu rozhodnutia. Aj v tomto smere je rozhodným, že iné výdavky nemôžu mať prednosť pred plnením si vyživovacej povinnosti.

Za takejto situácie odvolací súd rozsudok potvrdil (§ 219 ods. 1 O.s.p.).

O trovách konania rozhodol v zmysle ust. § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s ust. § 142 ods. 1 O.s.p.. Úspešná navrhovateľka si náhradu trov odvolacieho konania neuplatnila, preto jej ju odvolací súd nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.